

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Press Unit
Unité de la Presse

Zestawienie – sprawy dotyczące orientacji seksualnej

Marzec 2020 r.

Niniejsze zestawienie nie jest wiążące dla Trybunału i nie ma charakteru wyczerpującego

Sprawy dotyczące orientacji seksualnej

Zob. też zestawienia zatytułowane [„Homoseksualizm: aspekty karne”](#) oraz [„Sprawy dotyczące tożsamości płciowej”](#).

Artykuł 14 (zakaz dyskryminacji) Europejskiej Konwencji Praw Człowieka:

„Korzystanie z praw i wolności wymienionych w [...] Konwencji powinno być zapewnione bez dyskryminacji wynikającej z takich powodów jak płeć, rasa, kolor skóry, język, religia, przekonania polityczne i inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie bądź z jakichkolwiek innych przyczyn”.

Prawo do życia oraz zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania (art. 2 i art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka)

Zarzuty dotyczące złego traktowania przez policję lub osoby prywatne

Identoba i Inni przeciwko Gruzji (zob. też niżej, w części „Wolność zgromadzeń i stowarzyszenia się” (art. 11 Konwencji) »)

12 maja 2015 r.

Sprawa dotyczyła pokojowej demonstracji zorganizowanej przez organizację pozarządową (NGO) – pierwszego skarżącego – w maju 2012 r. w Tbilisi w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Przeciw Homofobii, która została brutalnie zakłócona przez kontrmanifestantów przewyższających liczebnie uczestników marszu. Trzydziestu skarżących – uczestników marszu – zarzucało w szczególności, że gruzińskie władze nie zapewniły im ochrony przed agresywnymi atakami kontrdemonstrantów oraz zaniechały skutecznego wyjaśnienia okoliczności incydentu, ignorując dyskryminacyjne podłoże napaści.

Trybunał uznał, że doszło do **naruszenia art. 3** (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) **w związku z art. 14** (zakaz dyskryminacji) Konwencji w odniesieniu do trzydziścioro skarżących – uczestników marszu. Po pierwsze, biorąc pod uwagę rozmaite raporty dotyczące sytuacji lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych w Gruzji – w szczególności raport Komisarza Praw Człowieka Rady Europy – Trybunał zauważył, że w niektórych częściach gruzińskiego społeczeństwa szeroko rozpowszechnione są negatywne postawy wobec członków ww. społeczności.

Dyskryminacyjne podłoże ataków na uczestników marszu z maja 2012 r. było zatem szczególnie wyraźne. Ponadto Trybunał stwierdził, że skarżący, otoczeni przez o wiele liczniejszy od nich rozjuszony tłum kierujący poważne groźby i momentami dopuszczający się fizycznej przemocy, musieli zaznać strachu, cierpienia i poczucia niepewności, co było sprzeczne z poszanowaniem ich ludzkiej godności. Ponadto władze, które znały lub powinny były znać ryzyko towarzyszące demonstracji, były zobligowane do zapewnienia należytej ochrony – czemu nie sprostały. Wreszcie zważywszy, że zgodnie z przepisami gruzińskiego prawa karnego dyskryminację na tle orientacji seksualnej i tożsamości płciowej należy w razie popełnienia przestępstwa traktować jako okoliczność obciążającą, Trybunał uznał, że władze powinny były przeprowadzić dochodzenie uwzględniające ów konkretny kontekst zdarzeń, czego jednak nie uczyniły. Zaniechały przeprowadzenia właściwego dochodzenia w związku z podniesionymi przez trzynastoro skarżących zarzutami złego traktowania.

M.C. i C.A. przeciwko Rumunii (skarga nr 12060/12)

12 kwietnia 2016 r.

W czerwcu 2006 r. skarżący uczestniczyli w corocznej paradzie gejów w Bukareszcie. Kiedy wracali do domów, zostali zaatakowani w metrze przez grupę sześciu młodych mężczyzn i kobietę. Napastnicy uderzali skarżących pięściami i kopali, wykrzykując homofobiczne wyzwiska. Skarżący zarzucali, że dochodzenie w sprawie o napaść na nich było przeprowadzone nienależycie. W szczególności podnieśli, że władze nie uwzględniły okoliczności, iż przestępstwa, których padli ofiarami, były motywowane nienawiścią do homoseksualistów.

Trybunał uznał, że doszło do **naruszenia art. 3** (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) **w związku z art. 14** (zakaz dyskryminacji) Konwencji, jako że dochodzenie w związku z zarzutami złego traktowania skarżących było nieskuteczne, gdyż trwało zbyt długo, było pełne poważnych uchybień, a ponadto nie uwzględniało prawdopodobnych motywów dyskryminacyjnych.

Skargi oczekujące na rozpatrzenie

Aghdgomelashvili i Japaridze przeciwko Gruzji (skarga nr 7224/11)

Skarga zakomunikowana Rządowi gruzińskiemu w dniu 3 grudnia 2013 r.

Sprawa dotyczy skargi dwóch członków organizacji pozarządowej wspierającej prawa LGBT (lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych) na akcję policji przeprowadzoną w biurze tej organizacji, podczas której zostali źle potraktowani oraz poddani bezprawnemu przeszukaniu. Ponadto skarżący zarzucili brak skutecznego dochodzenia. Wreszcie podnieśli zarzut, że ich złe potraktowanie, ingerencja w życie prywatne oraz brak skutecznego dochodzenia w związku z nadużyciami policji były powodowane dyskryminacyjnym nastawieniem władz z uwagi na faktyczną bądź przypuszczalną orientację seksualną skarżących, a także ich działania na rzecz NGO.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi gruzińskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania), art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego) i art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji, oraz na podstawie art. 1 (ogólny zakaz dyskryminacji) protokołu nr 12 do Konwencji

Sabalić przeciwko Chorwacji (skarga nr 50231/13)

Skarga zakomunikowana Rządowi chorwackiemu w dniu 7 stycznia 2014 r.

Skarżąca – napadnięta w barze przez mężczyznę, któremu ujawniła swoją orientację seksualną – zarzucała w szczególności brak podjęcia odpowiednich czynności proceduralnych przez władze krajowe w odpowiedzi na akt przemocy ze strony osoby fizycznej, motywowany orientacją seksualną. Ponadto podniosła, że nie dysponowała skutecznym krajowym środkiem odwoławczym w związku ze swoimi zarzutami, oraz że była dyskryminowana na tle orientacji seksualnej.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi chorwackiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania), art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego) i art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Podobne skargi oczekujące na rozpatrzenie: [Beus przeciwko Chorwacji \(skarga nr 16943/17\)](#), zakomunikowana Rządowi chorwackiemu w dniu 5 kwietnia 2017 r.

[Women's Initiatives Supporting Group i Inni przeciwko Gruzji \(skarga nr 73204/13\)](#)

Skarga zakomunikowana Rządowi gruzińskiemu w dniu 24 sierpnia 2015 r.

Sprawa dotyczy pokojowej demonstracji w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Przeciw Homofobii, która została brutalnie zakłócona przez kontrdemonstrantów.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi gruzińskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania), art. 10 (wolność wyrażania opinii), art. 11 (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

[Chechetkin przeciwko Rosji \(skarga nr 42395/15\)](#)

Skarga została zakomunikowana Rządowi rosyjskiemu 6 lipca 2017 r.

Skarżący zarzuca w szczególności brak odpowiedniego śledztwa w związku z napaścią motywowaną nienawiścią do osób LGBT (lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych).

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi rosyjskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

[Romanov przeciwko Rosji oraz dwie inne skargi \(skargi nr 58358/14, nr 7146/15 i nr 25887/15\)](#)

Skargi zostały zakomunikowane Rządowi rosyjskiemu w dniu 2 listopada 2017 r.

Skargi dotyczą aktów przemocy werbalnej i fizycznej wobec aktywistów LGBT, dokonanych przez kontrdemonstrantów podczas Parady Równości.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi rosyjskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania), art. 5 (prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego), art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego), art. 11 (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

[A przeciwko Azerbejdżanowi \(skarga nr 17184/18\) oraz 24 inne skargi](#)

Skargi zostały zakomunikowane Rządowi azerskiemu w dniu 26 lutego 2019 r.

Skarżący są członkami społeczności LGBT (lesbijki, geje, osoby biseksualne i transpłciowe), którzy zostali aresztowani w trakcie akcji policji w połowie września 2017 r.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi azerskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania), art. 5 (prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego), art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Warunki aresztowania

[Stasi przeciwko Francji](#)

20 października 2011 r.

Skarżący zarzucał, że stał się ofiarą złego traktowania przez współosadzonych podczas pobytu w zakładzie karnym, zwłaszcza z powodu jego homoseksualizmu, a ponadto podnosił, że władze nie podjęły środków wymaganych do zapewnienia mu bezpieczeństwa.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 3** (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) Konwencji. Stwierdził, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy oraz mając na uwadze fakty, które zostały mu przedstawione, władze zastosowały wszystkie środki, których w rozsądnej ocenie można było od nich oczekiwać w celu ochrony skarżącego przed krzywdą fizyczną.

X. przeciwko Turcji (skarga nr 24626/09)

9 października 2012 r.

Sprawa dotyczyła homoseksualnego więźnia, który po złożeniu skargi na zastraszanie i nękanie przez współosadzonych został umieszczony w izolatce na okres ponad 8 miesięcy.

Trybunał uznał, że takie warunki odbywania kary pozbawienia wolności spowodowały cierpienie psychiczne i fizyczne skarżącego, a także poczucie odarcia z godności, co kwalifikuje się jako „niehumanitarne lub poniżające **traktowanie**” **sprzeczne z art. 3** (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) Konwencji. Ponadto Trybunał uznał, że głównym powodem zamknięcia skarżącego w izolatce nie była potrzeba zapewnienia mu ochrony, a raczej jego orientacja seksualna. Stwierdził zatem, że **miało miejsce dyskryminacyjne traktowanie naruszające art. 14** Konwencji (zakaz dyskryminacji).

Zagrożenie związane z powrotem homoseksualistów do ich ojczystych krajów

I.I.N. przeciwko Holandii (skarga nr 2035/04)

9 grudnia 2004 r. (decyzja o dopuszczalności)

Sprawa dotyczyła podniesionego przez homoseksualnego mężczyznę zarzutu narażenia na ryzyko traktowania sprzecznego z art. 3 Konwencji (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) w razie jego odesłania do Iranu.

Trybunał uznał skargę za **niedopuszczalną** jako w sposób oczywisty nieuzasadnioną. Stwierdził, że skarżący nie wykazał w swojej argumentacji, jakoby zachodziły uzasadnione powody, by przypuszczać, iż zostanie on narażony na realne zagrożenie traktowaniem sprzecznym z art. 3 Konwencji z powodu jego homoseksualizmu.

Zobacz też: **E. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (skarga nr 17341/03)**, decyzja o dopuszczalności z dnia 22 czerwca 2004 r.

A.S.B. przeciwko Holandii (skarga nr 4854/12)

10 lipca 2012 r. (decyzja o skreśleniu skargi z listy)

Skarżący podnosił, że w razie wydalenia na Jamajkę grozić mu będzie rzeczywiste i osobiste niebezpieczeństwo traktowania sprzecznego z art. 3 Konwencji (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) ze względu na jego homoseksualizm.

Trybunał zdecydował **o skreśleniu** skargi **z listy** spraw zgodnie z art. 37 Konwencji (skreślenie skargi z listy). W szczególności zauważył, że skarżący uzyskał azyl w Holandii i uznał, że w związku z tym nie zachodzi już ryzyko wydalenia go na Jamajkę.

M.K.N. przeciwko Szwecji (skarga nr 72413/10)

27 czerwca 2013 r.

Skarżący podnosił, że został zmuszony do opuszczenia Mosulu (Irak), ponieważ był prześladowany za wyznawanie wiary chrześcijańskiej. Ponadto zarzucał, że w razie odesłania z powrotem do Iraku grozi mu prześladowanie za homoseksualny związek, a mudżahedini zabili już jego partnera.

Trybunał uznał, że wykonanie nakazu deportacji wydanego wobec skarżącego **nie spowoduje naruszenia art. 3** Konwencji (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania). Trybunał stwierdził, że w razie wydalenia do Iraku skarżący nie znajdzie się w niebezpieczeństwie z uwagi na panującą tam ogólną sytuację, która powoli się poprawia. Ponadto mimo istnienia dowodów wskazujących, że przynależność do szczególnie zagrożonej mniejszości może narazić skarżącego – w razie jego wydalenia – na realne niebezpieczeństwo niehumanitarnego lub poniżającego traktowania Trybunał uznał, że skarżący, postępując racjonalnie, mógłby przenieść się do innych regionów w Iraku, np. do Kurdystanu na północy kraju. Wreszcie Trybunał uznał, że twierdzenie skarżącego dotyczące homoseksualnego związku nie było wiarygodne.

M.E. przeciwko Szwecji (skarga nr 71398/12)

8 kwietnia 2015 r. (Wielka Izba)

Skarżący ubiegający się o azyl stwierdził m.in. że w razie przymusowego powrotu do Libii, sąd wnioskowałby o połączenie rodziny, groziłoby mu realne niebezpieczeństwo prześladowania i złego traktowania, przede wszystkim ze względu na homoseksualizm, ale także z uwagi na wcześniejsze problemy z libijską władzą wojskową w następstwie aresztowania za przemyt nielegalnej broni.

Trybunał zauważył, że w dniu 17 grudnia 2014 r. Rada ds. Migracji przyznała skarżącemu prawo pobytu, co skutecznie zniosło nakaz wydalenia. Rada ustaliła, że od lata 2014 r. sytuacja w zakresie bezpieczeństwa w Libii uległa pogorszeniu, a skarżącemu – w razie wydalenia do kraju ojczystego – groziłoby prześladowanie, ponieważ żył jako jawny homoseksualista, zatem można się spodziewać, że po ewentualnym powrocie również by tak żył. Potrzebuje zatem ochrony w Szwecji. Mimo że strony nie załatwiły sprawy polubownie, Trybunał uznał, że ustało ryzyko naruszenia art. 3 Konwencji (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania), a sprawa została rozstrzygnięta na szczeblu krajowym. Ponadto Trybunał nie przychylił się do argumentu skarżącego, że Trybunał powinien rozpatrzyć jego sprawę, skoro podniesione zostały w niej kwestie o fundamentalnym znaczeniu dla praw homoseksualistów, w tym dotyczące sposobu oceny takich praw we wszystkich przypadkach ubiegania się o azyl w całej Europie, ponieważ sąd migracyjny uwzględnił orientację seksualną w swoim orzeczeniu z dnia 17 grudnia 2014 r. Trybunał uznał zatem, że **należy skreślić skargę z listy spraw**.

A.E. przeciwko Finlandii (skarga nr 30953/11)

22 września 2015 r. (decyzja – skreślenie skargi z listy)

Sprawa dotyczyła podniesionego przez homoseksualnego mężczyznę zarzutu narażenia na ryzyko traktowania sprzecznego z art. 3 Konwencji (zakaz tortur oraz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) w razie jego odesłania do Iranu.

Trybunał **skreślił skargę z listy spraw** zgodnie z art. 37 Konwencji (skreślenie skargi z listy) m.in. dlatego, że skarżącemu przyznano prawo nieprzerwanego pobytu w Finlandii na jeden rok z możliwością odnowienia, a tym samym zniesiono nakaz jego wydalenia. Trybunał uznał, że sprawa, w związku z którą podniesiono przedmiotowe zarzuty, została rozstrzygnięta.

A.N. przeciwko Francji (skarga nr 12956/15)

19 kwietnia 2016 r. (decyzja o dopuszczalności)

Sprawa dotyczyła podniesionego przez homoseksualnego mężczyznę zarzutu narażenia na ryzyko traktowania sprzecznego z art. 3 Konwencji (zakaz tortur oraz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) w razie jego odesłania do Senegalu.

Trybunał uznał skargę za **niedopuszczalną** jako w sposób oczywisty nieuzasadnioną. Zdaniem Trybunału skarżący nie wykazał, jakoby w razie odesłania do Senegalu groziło mu realne niebezpieczeństwo traktowania sprzecznego z art. 3 Konwencji.

M.B. przeciwko Hiszpanii (skarga nr 15109/15)

13 grudnia 2016 r. (decyzja – skarga częściowo skreślona z listy, a częściowo uznana za niedopuszczalną)

Skarżąca – obywatelka Kamerunu – podnosiła w szczególności, że w razie odesłania do Kamerunu zagrożone będzie jej życie i nietykalność osobista ze względu na jej orientację seksualną.

Jej skargę na podstawie art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) w związku z art. 2 (prawo do życia) oraz art. 3 (zakaz tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) Konwencji **Trybunał skreślił z listy spraw**, stwierdzając w szczególności, że w chwili wydania decyzji skarżąca nie była zagrożona wydaleniem z hiszpańskiego terytorium, oraz że w razie odrzucenia jej wniosku o udzielenie azylu w ramach procedury administracyjnej będzie mogła odwołać się przed *Audiencia Nacional*. Ponadto Trybunał uznał zarzuty skarżącej na podstawie art. 2 i art. 3 Konwencji za **niedopuszczalne**, jako podniesione przedwcześnie.

I.K. przeciwko Szwajcarii (skarga nr 21417/17)

19 grudnia 2017 r. (decyzja o dopuszczalności)

Skarżący – obywatel Sierra Leone i zadeklarowany homoseksualista – stwierdził między innymi, że obawia się, iż w razie odesłania do Sierra Leone zostanie on poddany nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu.

Trybunał uznał skargę za **niedopuszczalną** jako w sposób oczywisty nieuzasadnioną. W szczególności zauważył, że orientacja seksualna jest istotnym aspektem tożsamości oraz świadomości jednostki, zatem od osób składających wnioski o objęcie ochroną międzynarodową uzasadniane orientacją seksualną nie można wymagać, by swoją orientację ukrywały. Jednakowoż w przedmiotowej sprawie, zważywszy na niewiarygodność zarzutów skarżącego oraz brak dokumentów na ich poparcie, Trybunał uznał, że nie ma uzasadnionych powodów, by przypuszczać, że w razie powrotu do Sierra Leone skarżący zostanie narażony na realne niebezpieczeństwo traktowania sprzecznego z art. 3 Konwencji (zakaz nieludzkiego lub poniżającego traktowania)

Zobacz także ostatnio:

A.T. przeciwko Szwecji (skarga nr 78701/14)

25 kwietnia 2017 r. (decyzja – skreślenie skargi z listy)

E.S. przeciwko Hiszpanii (skarga nr 13273/16)

26 września 2017 r. (decyzja – skarga częściowo skreślona z listy, a częściowo uznana za niedopuszczalną)

Nurmatov (Ali Feruz) przeciwko Rosji

2 października 2018 r. (decyzja – skarga częściowo skreślona z listy, a częściowo uznana za niedopuszczalną)

S.A.C. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (skarga nr 31428/18)

12 listopada 2019 r. (decyzja – skreślenie skargi z listy)

Skargi oczekujące na rozpatrzenie**B. przeciwko Szwajcarii (skarga nr 43987/16)**

Skarga została zakomunikowana Rządowi szwajcarskiemu w dniu 29 marca 2017 r.

Sprawa dotyczyła podniesionego przez homoseksualnego mężczyznę zarzutu narażenia na ryzyko traktowania sprzecznego z art. 3 Konwencji (zakaz tortur oraz nieludzkiego lub poniżającego traktowania) w razie jego odesłania do Gambii.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi szwajcarskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 3 Konwencji.

Prawo do wolności i bezpieczeństwa (art. 5 Konwencji)**O.M. przeciwko Węgrom (skarga nr 9912/15)**

5 lipca 2016 r.

Sprawa dotyczyła przetrzymywania skarżącego przez 58 dni po złożeniu przez niego wniosku o udzielenie azylu na Węgrzech, w którym podał, że został zmuszony do ucieczki z Iranu, jego kraju ojczystego, z powodu orientacji homoseksualnej. W październiku 2014 r. skarżący uzyskał status uchodźcy. Skarżący w szczególności podnosił, że jego zatrzymanie było arbitralne i bezzasadne.

Trybunał uznał, że w okresie od 25 czerwca do 22 sierpnia 2014 r. **doszło do naruszenia art. 5 ust. 1** (prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego) Konwencji. W szczególności Trybunał stwierdził, że w decyzjach władz zabrakło odpowiedniego względu na indywidualną sytuację skarżącego – przynależność do mniejszości seksualnej w Iranie, czyli grupy szczególnie podatnej na zagrożenia.

Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 8 Konwencji)

Przysposobienie

Eretté przeciwko Francji

26 lutego 2002 r.

Skarżący – homoseksualny mężczyzna – podnosił, że decyzja oddalająca jego wniosek o zezwolenie na przysposobienie dziecka stanowiła arbitralną ingerencję w jego życie prywatne i rodzinne, ponieważ była oparta wyłącznie na uprzedzeniach co do jego orientacji seksualnej. Ponadto uskarżał się, że nie został wezwany na rozprawę w jego sprawie przed *Conseil d'État*.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. Trybunał stwierdził, że władze krajowe mogły legalnie oraz zasadnie uznać, że prawo do zakwalifikowania na rodzica adopcyjnego, na które powoływał się skarżący, było ograniczone interesem dziecka, które miało zostać przysposobione, bez względu na uzasadnione oczekiwania skarżącego, nie kwestionując przy tym jego osobistych wyborów. Ponadto Trybunał uznał, że doszło do **naruszenia art. 6 Konwencji** (prawo do rzetelnego procesu sądowego), jako że skarżącemu odmówiono sprawiedliwego rozpoznania sprawy na kontradyktoryjnej rozprawie.

E.B. przeciwko Francji (skarga nr 43546/02)

22 stycznia 2008 r. (Wielka Izba)

Sprawa dotyczyła odmowy zatwierdzenia przysposobienia, ze względu na styl życia skarżącej – będącej w homoseksualnym związku z inną kobietą. Skarżąca zarzucała, że na każdym etapie procedury ubiegania się o zatwierdzenie przysposobienia doświadczała dyskryminacyjnego traktowania ze względu na jej orientację seksualną, co kolidowało z jej prawem do poszanowania życia prywatnego.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. Zauważył w szczególności, że homoseksualizm skarżącej stanowił czynnik decydujący o oddaleniu jej wniosku, mimo że prawo francuskie dopuszcza przysposobienie dziecka przez osoby stanu wolnego, otwierając tym samym możliwość adopcji dla osób homoseksualnych niepozostających w związkach małżeńskich.

Gas i Dubois przeciwko Francji

15 marca 2012 r.

Skarżące to dwie kobiety żyjące w nieformalnym związku. Sprawa dotyczyła oddalenia wniosku pierwszej skarżącej o orzeczenie tzw. adopcji prostej¹ dziecka drugiej skarżącej. Skarżące utrzymywały, że taka odmowna decyzja w dyskryminacyjny sposób naruszyła ich prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. W szczególności stwierdził, że sytuacji prawnej skarżących nie można porównać do sytuacji prawnej par małżeńskich, jeżeli chodzi o przysposobienie przez drugiego rodzica. Poza tym nie stwierdził przejawów różnic w traktowaniu z uwagi na orientację seksualną skarżących, gdyż zakaz orzekania adopcji prostej dotyczy również osób płci przeciwnej pozostających w partnerstwie cywilnym. W odpowiedzi na argument skarżących, że osoby przeciwnej płci pozostające w związkach partnerskich (cywilnych) mogą obejść ów zakaz zawierając małżeństwo, Trybunał przytoczył swoje stanowisko zajęte w wyroku dotyczącym dostępu par tej samej płci do małżeństwa

¹ Adopcja prosta oznacza nawiązanie stosunku rodzic adopcyjny – dziecko dodatkowo do opartego na więzach krwi stosunku rodzic biologiczny – dziecko (w przeciwieństwie do tzw. adopcji pełnej, w której nowy stosunek prawny zastępuje pierwotny stosunek oparty na więzach biologicznych).

(sprawa [Schalk i Kopf przeciwko Austrii](#), zob. niżej w części „Prawo do zawarcia małżeństwa”).

X i Inni przeciwko Austrii (nr 19010/07)

19 lutego 2013 r. (Wielka Izba)

Sprawa dotyczyła skargi dwóch kobiet żyjących w stałym związku homoseksualnym na odmowę przyznania przez austriacki sąd jednej z partnerek prawa do przysposobienia syna drugiej partnerki bez zrywania więzi prawnych biologicznej matki z dzieckiem (adopcja przez drugiego rodzica). Skarżące utrzymywały, że nie zachodzą żadne racjonalne i obiektywne względy uzasadniające dopuszczalność adopcji dziecka jednego z partnerów przez drugiego partnera w parach heteroseksualnych, bez względu na to, czy partnerzy pozostają w związku małżeńskim, czy nie, przy jednoczesnej niemożności adopcji dziecka jednego partnera przez drugiego partnera w przypadkach par homoseksualnych.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji, ze względu na różnice w traktowaniu skarżących w porównaniu do niepozostających w małżeństwie par o odmiennej płci, w których jeden z partnerów chce przysposobić dziecko drugiego partnera. Ponadto stwierdził, że nie doszło do naruszenia art. 14 w związku z art. 8, jeżeli chodzi o porównanie sytuacji skarżących do sytuacji pary małżeńskiej, w której jeden z małżonków chce przysposobić dziecko drugiego małżonka. Trybunał w szczególności uznał, że odmienne traktowanie skarżących względem niepozostających w małżeństwie par o odmiennej płci, w których jeden z partnerów chce przysposobić dziecko drugiego partnera, wynikało z orientacji seksualnej pierwszej i trzeciej skarżącej. Nie przedstawiono jednak przekonujących dowodów wykazujących, że owa różnica w traktowaniu była konieczna w celu ochrony rodziny lub ochrony interesów dziecka. Trybunał podkreślił przy tym, że Konwencja nie zobowiązuje państw do rozszerzenia prawa do adopcji przez drugiego rodzica na pary niepozostające w związkach małżeńskich. Sprawę tę należy odróżnić od sprawy Gas i Dubois przeciwko Francji (zob. wyżej), w której Trybunał uznał, że nie zachodziły motywowane orientacją seksualną różnice w traktowaniu między niepozostającą w związku małżeńskim parą odmiennej płci, a parą tej samej płci, ponieważ w prawie francuskim adopcja przez drugiego rodzica nie przysługuje parom niepozostającym w związku małżeńskim, niezależnie od tego, czy chodzi o pary homo-, czy heteroseksualne.

Akt urodzenia

Boeckel i Gessner-Boeckel przeciwko Niemcom

7 maja 2013 r. (decyzja o dopuszczalności)

Skarżące – dwie kobiety pozostające w zarejestrowanym związku partnerskim osób tej samej płci – skarżyły się na odmowę wpisania jednej z nich jako rodzica w świadectwie urodzenia dziecka drugiej partnerki, narodzonego w trakcie trwania ich związku. Powołały się na art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) rozpatrywany osobno oraz w związku z art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Trybunał uznał skargę za **niedopuszczalną** jako w sposób oczywisty nieuzasadnioną. Stwierdził, że skarżące nie znajdowały się w odpowiednio zbliżonej sytuacji do sytuacji małżeństwa osób odmiennej płci.

Skargi oczekujące na rozpatrzenie

R.E. i Inni przeciwko Niemcom (skarga nr 46808/16)

Skarga została zakomunikowana Rządowi niemieckiemu w dniu 13 stycznia 2017 r.

S.W. i Inni przeciwko Austrii (nr 1928/19)

Skarga została zakomunikowana Rządowi austriackiemu w dniu 12 lutego 2019 r.

Związki cywilne

Vallianatos i Inni przeciwko Grecji

7 listopada 2013 r. (Wielka Izba)

Sprawa dotyczyła „związków cywilnych” w Grecji, wprowadzonych ustawą z 2008 r. zatytułowaną „Uregulowania dotyczące rodziny, dzieci i społeczeństwa”, która przewidywała urzędowo uznawaną formę związku partnerskiego umożliwiającą rejestrację związku w bardziej elastycznych ramach prawnych aniżeli małżeństwo. Skarżący – ośmioro obywateli greckich (jedni pozostający we wspólnym pożyciu jako pary, inni będący w związkach, ale nie żyjący wspólnie) oraz stowarzyszenie – podnosili, że wyżej wskazana ustawa przewiduje związki cywilne wyłącznie dla par o odmiennej płci, automatycznie wykluczając spod zakresu jej zastosowania pary jednopłciowe. Twierdzili, że państwo greckie wprowadziło rozróżnienie, które w ich odczuciu ma charakter dyskryminujący.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. W szczególności zauważył, że spośród 19 państw-stron Konwencji, które dopuściły pewne formy rejestrowanych związków partnerskich innych niż małżeństwo, tylko Litwa i Grecja zarezerwowały je dla par odmiennej płci. Stwierdził, że greckie państwo nie wykazało, jakoby takie ograniczenie, które wyklucza związki cywilne między osobami tej samej płci, było konieczne do realizacji uzasadnionych celów określonych w ustawie wprowadzającej związki cywilne.

Hämäläinen przeciwko Finlandii

16 lipca 2014 r. (Wielka Izba)

Skarżąca urodziła się jako mężczyzna, a w 1996 r. zawarła związek małżeński z kobietą. W 2002 r. urodziło im się dziecko. We wrześniu 2009 r. skarżąca poddała się operacji zmiany płci z męskiej na żeńską. Mimo że w czerwcu 2006 r. skarżąca zmieniła imiona, to do zmiany numeru identyfikacyjnego na numer wskazujący płeć żeńską w dokumentach urzędowych wymagane było uprzednie wyrażenie zgody przez jej żonę na przekształcenie ich małżeństwa w zarejestrowany związek partnerski osób tej samej płci – na co żona się nie zgodziła – bądź orzeczenie rozwodu. W związku z powyższym lokalny urząd ewidencji odmówił zarejestrowania skarżącej jako kobiety. Skarżąca podniosła, że pełne urzędowe uznanie jej nowej płci może nastąpić dopiero po przekształceniu jej małżeństwa w zarejestrowany związek partnerski osób tej samej płci.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. Stwierdził, że wymóg przekształcenia małżeństwa w zarejestrowany związek partnerski warunkujący prawne uznanie nowo nabytej płci nie był nieproporcjonalny, ponieważ stanowi on autentyczną alternatywę zapewniającą ochronę prawną dla par jednopłciowych w niemal identycznym stopniu, co ochrona przewidziana dla związków małżeńskich. Nieznaczne różnice między tymi instytucjami prawnymi nie przesądzają o wadliwości obowiązującego fińskiego systemu prawnego z punktu widzenia pozytywnego obowiązku na mocy art. 8 Konwencji. Ponadto takie przekształcenie związków nie wiązałoby się z żadnymi następstwami dla życia rodzinnego skarżącego, gdyż nie wpływałoby na stosunki rodzicielskie ani na odpowiedzialność za wychowanie, pieczę i utrzymanie dziecka. Trybunał uznał też, że **nie występują żadne osobne problemy związane z art. 12** Konwencji (prawo do zawarcia małżeństwa) oraz że **nie doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) w związku z **art. 8 i art. 12** Konwencji.

Oliari i Inni przeciwko Włochom

21 lipca 2015 r.

Sprawa dotyczyła skargi trzech homoseksualnych par na to, że na gruncie włoskiego prawa nie mają możliwości zawarcia związków małżeńskich ani związków cywilnych innego rodzaju.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. Stwierdził, że ochrona prawna dostępna dla par

jednopłciowych we Włoszech – jak wykazali skarżący – nie tylko nie zaspokaja podstawowych potrzeb par pozostających w trwałych związkach, ale także jest pozbawiona dostatecznej pewności. Związek cywilny lub zarejestrowany związek partnerski byłyby najwłaściwszymi rozwiązaniami umożliwiającymi prawne uznawanie związków par jednopłciowych. Trybunał zauważył też zaistniały wśród państw członkowskich Rady Europy trend ku uznawaniu prawnemu związków jednopłciowych – 24 spośród 47 państw członkowskich przyjęły ustawodawstwo przewidujące takie uznawanie, a włoski Trybunał Konstytucyjny niejednokrotnie apelował o taką ochronę i uznawanie. Ponadto według najnowszych sondaży większość włoskiego społeczeństwa opowiada się za uznawaniem prawnym par homoseksualnych.

Hörmann i Moser przeciwko Austrii oraz Dietz i Suttasom przeciwko Austrii

30 marca 2017 r. (decyzja – skreślenie skargi z listy)

Skarżący – dwie jednopłciowe pary żyjące w od lat w stałych związkach – uskarżali się między innymi, że doświadczają dyskryminacji na tle orientacji seksualnej, ponieważ w Austrii rejestrowane związki partnerskie zawierane były przed administracją powiatową, podczas gdy małżeństwa cywilne zawierane były przed Urzędem Stanu Cywilnego.

Trybunał zauważył, że dzięki zmianom w prawie wprowadzonym od 1 kwietnia 2017 r. skarżący mają możliwość zawarcia rejestrowanego związku partnerskiego przed Urzędem Stanu Cywilnego. Uznał zatem, że sprawa została rozstrzygnięta w rozumieniu art. 37 Konwencji (skreślenie skargi z listy) i zdecydował o **skreśleniu skarg** z listy swoich spraw.

Ratzenböck i Seydl przeciwko Austrii

26 października 2017 r.

Sprawa dotyczyła skargi heteroseksualnej pary na odmowę dostępu do rejestrowanych związków partnerskich – instytucji prawnej dostępnej wyłącznie dla par jednopłciowych. Skarżący twierdzili, że są dyskryminowani ze względu na płeć i orientację seksualną.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. W szczególności stwierdził, że nie zachodzą już istotne różnice między małżeństwem a rejestrowanym związkiem partnerskim w Austrii. Dostęp do instytucji małżeństwa zaspokaja podstawową potrzebę uznawania prawnego związku skarżących, a nie podnosili oni zarzutu, jakoby ewentualne różnice prawne między obiema instytucjami wpływały na ich sytuację.

Orlandi i Inni przeciwko Włochom

14 grudnia 2017 r.

Sprawa dotyczyła skargi sześciu jednopłciowych par na brak możliwości zarejestrowania bądź uznania we Włoszech w formie jakiegokolwiek związku ich małżeństw zawartych za granicą. Między innymi zarzucali dyskryminację ze względu na orientację seksualną.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji, z uwagi na to, że państwo nie wyważyło odpowiednio konkurencyjnych interesów i miały miejsce naruszenia praw osób pozostających w związkach. Zauważył przy tym, że państwa miały szeroką swobodę uznania w kwestiach dopuszczalności, czy też rejestracji małżeństw jednopłciowych. Trybunał uznał jednak, że dochodziło do naruszania praw par po tym, jak zawarły one małżeństwa za granicą, ponieważ przed 2016 rokiem (w którym weszły w życie przepisy w sprawie jednopłciowych związków cywilnych) włoskie prawo nie przewidywało żadnej ochrony prawnej ani formy ich uznawania.

Skargi oczekujące na rozpatrzenie

[Fedotova i Shipitko przeciwko Rosji \(skarga nr 40792/10\)](#), [Chunosov i Yevtushenko przeciwko Rosji \(skarga nr 30538/14\)](#) oraz [Shavkhraznova i Yakovleva przeciwko Rosji \(skarga nr 43439/14\)](#)

Skargi zostały zakomunikowane Rządowi rosyjskiemu w dniu 2 maja 2016 r.

Sprawy dotyczyły skarg trzech jedнопłciowych par na to, że na gruncie rosyjskiego prawa nie mają możliwości zawarcia związków małżeńskich ani prawnie uznawanych i chronionych związków cywilnych innego rodzaju.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi rosyjskiemu i wystosował pytania do stron na mocy art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i korespondencji) oraz 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Prawo do wizyt małżeńskich**Skarga oczekująca na rozpatrzenie**

[Dută przeciwko Rumunii \(skarga nr 8783/15\)](#)

Skarga zakomunikowana Rządowi rumuńskiemu w dniu 24 czerwca 2019 r.

Sprawa dotyczyła skargi homoseksualnego więźnia na brak możliwości wizyt małżeńskich.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi rumuńskiemu i wystosował pytania do stron na mocy art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i korespondencji) oraz 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Odmowa zatrudnienia**Skarga oczekująca na rozpatrzenie**

[Olevnik przeciwko Rosji \(skarga nr 4086/18\)](#)

Skarga zakomunikowana Rządowi rosyjskiemu w dniu 5 lutego 2020 roku

Sprawa dotyczyła homoseksualnego mężczyzny, któremu odmówiono zatrudnienia w prywatnym przedsiębiorstwie. Skarżący argumentował, że odmowa zatrudnienia ma podłoże dyskryminacyjne i że sądy krajowe nie odniosły się do jego zarzutów w tym zakresie.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi rosyjskiemu i wystosował pytania do stron na mocy art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i korespondencji) oraz 14 (zakaz dyskryminacji) oraz art. 6 (prawo do rzetelnego procesu) Konwencji.

Wydalenie ze służby wojskowej

[Lustig-Prean i Beckett przeciwko Zjednoczonemu Królestwu](#) oraz [Smith i Grady przeciwko Zjednoczonemu Królestwu](#)

27 września 1999 r.

[Perkins i R. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu](#) oraz [Beck, Copp i Bazeley przeciwko Zjednoczonemu Królestwu](#)

22 października 2002 r.

Skarżący byli członkami brytyjskich sił zbrojnych, którzy zostali wydaleny ze służby z powodu orientacji homoseksualnej. Zarzucali w szczególności, że dochodzenia w sprawie ich orientacji seksualnej oraz wydalenia ze służby na skutek obowiązującego wówczas bezwzględnego zakazu służby homoseksualistów w siłach zbrojnych naruszały ich prawa przewidziane art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Trybunał uznał, że we wszystkich ww. sprawach **doszło do naruszenia art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego) Konwencji. Stwierdził, że środki podjęte wobec skarżących stanowiły szczególnie rażące ingerencje w ich życie prywatne i nie uzasadniały ich żadne „przekonujące i istotne względy”.

W sprawach *Smith i Grady* oraz *Beck, Copp i Bazeley* Trybunał ponadto uznał, że **doszło do naruszenia art. 13** Konwencji (prawo do skutecznego środka odwoławczego), jako że skarżący nie dysponowali żadnymi skutecznymi środkami

odwoławczymi w odniesieniu do naruszenia ich prawa do poszanowania życia prywatnego. W obu tych sprawach Trybunał uznał też, że **nie doszło do naruszenia art. 3** (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania) Konwencji.

Oddalenie skargi o zniesławienie

Sousa Goucha przeciwko Portugalii

22 marca 2016 r.

Sprawa dotyczyła orzeczeń portugalskich sądów oddalających skargę o zniesławienie skarżącego – jednego z najpopularniejszych prezenterów telewizyjnych w Portugalii – wniesioną przeciwko stacji telewizyjnej w następstwie żartu, jaki padł podczas emisji wieczornego programu rozrywkowego pod koniec 2009 r. Skarżący utrzymywał, że żart o umieszczeniu go na liście najlepszych prezenterek telewizyjnych zniszczył jego reputację, ponieważ mylił jego płeć z orientacją seksualną. W kwietniu 2012 r. portugalskie sądy ostatecznie oddaliły jego roszczenie o odszkodowanie, uznając je za bezzasadne. Skarżący podnosił przed Trybunałem między innymi, że orzeczenia miały dyskryminacyjny charakter, ponieważ rzutowały na nie jego homoseksualizm.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. Mając na względzie swobodę uznania przyznaną w tej sferze państwu Trybunał stwierdził, że portugalskie sądy znalazły odpowiednią równowagę między telewizyjną wolnością wyrażania opinii (art. 10 Konwencji), a prawem skarżącego do poszanowania jego czci (art. 8). W związku z tym Trybunał wyraził zadowolenie, że orzeczenie sądu krajowego było zgodne z normami Konwencji i uznał, że nie ma powodu, aby zastępować własnym rozstrzygnięciem rozstrzygnięcie sądów krajowych. Ponadto Trybunał stwierdził, że **nie doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8 Konwencji**, jako że nijak nie można było dociec, czy orientacja seksualna skarżącego miała jakikolwiek wpływ na orzeczenia sądów krajowych. I choć pewne ich fragmenty były dyskusyjne i można było z ich zrezygnować, nie miały one dyskryminacyjnego charakteru.

Wykluczenie z krwiodawstwa

Tosto przeciwko Włochom, Crescimone przeciwko Włochom oraz Faranda przeciwko Włochom

15 października 2002 r. (decyzja – skreślenie skargi z listy)

Każdy ze skarżących wyraził chęć oddania krwi, w związku z czym wręczono im formularze z listą powodów, dla których dana osoba może zostać pozbawiona możliwości oddania krwi z uwagi na ryzyko przenoszenia chorób zakaźnych takich jak AIDS lub żółtaczkę, zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia wydanym w 1991 r. Jednym z powodów trwałego wykluczenia z krwiodawstwa było pozostawanie w związku homoseksualnym. Skarżący jako homoseksualiści nie mogli oddać krwi. Zatem z powodu trwałego wykluczenia ich z krwiodawstwa wyłącznie z uwagi na orientację seksualną skarżący zarzucili naruszenie art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego) i art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji

Trybunał stwierdził w szczególności, że po zastąpieniu ministerialnego rozporządzenia z 1991 r. rozporządzeniem z dnia 26 stycznia 2001 r. skarżący mogą już oddawać krew. Wraz z wprowadzeniem nowych przepisów władze włoskie zniósły przeszkodę prawną uniemożliwiającą skarżącym oddawanie krwi. Mimo że skarżący nie podali Trybunałowi żadnych szczegółowych informacji dotyczących dalszego rozpatrywania ich skarg, Trybunał ustalił, że dalsze rozpatrywanie ich skarg nie jest uzasadnione zgodnie z art. 37 Konwencji (skreślenie skarg z listy) i zdecydował o ich **skreśleniu** z listy spraw.

Prokreacja wspomagana medycznie

Charron i Merle-Montet przeciwko Francji

16 stycznia 2018 r. (decyzja o dopuszczalności)

Skarżące – małżeństwo dwóch kobiet – zarzuciły, że ich wniosek o zapłodnienie

wspomagane medycznie został odrzucony, ponieważ prawo francuskie nie dopuszcza takich zabiegów medycznych w odniesieniu do par jedнопłciowych.

Trybunał uznał skargę za **niedopuszczalną**. Stwierdził, że decyzja szpitala odrzucająca wniosek skarżących o dostęp do zapłodnienia wspomaganego medycznie była decyzją administracyjną o charakterze indywidualnym, podlegającą zaskarżeniu o nadużycie władzy, przed sądem administracyjnym. Jednakże skarżące nie skorzystały z tego środka odwoławczego. Mając na względzie istotę zasady subsydiarności Trybunał uznał w przedmiotowej sprawie, że skarżące nie wyczerpały krajowych środków odwoławczych.

(Zarzucane) obraźliwe komentarze lub publikacje

Beizaras i Levickas przeciwko Litwie (skarga nr 41288/15)

14 stycznia 2020 r.

Skarżący, dwóch młodych mężczyzn pozostających w związku, twierdzili, że z powodu ich orientacji seksualnej doznali dyskryminacji, z uwagi na odmowę wszczęcia przez władze litewskie śledztwa w sprawie komentarzy umieszczonych na Facebooku zawierających mowę nienawiści w stosunku do jednego z nich. Drugi ze skarżących dodał na swoim koncie na Facebooku fotografię, na której para się całuje, co było powodem pojawienia się lawiny nienawistnych komentarzy. Niektóre z nich dotyczyły osób LGBT w ogólności, podczas gdy część zawierała groźby wymierzone wprost w skarżących. Skarżący zgłosili, że doznali dyskryminacji z powodu orientacji seksualnej. Argumentowali także, że odmowa wszczęcia śledztwa pozbawiła ich możliwości dochodzenia odszkodowania.

Trybunał uznał, że doszło do **naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego) Konwencji, stwierdzając, że skarżący doznali dyskryminacji z powodu ich orientacji seksualnej oraz, że władze litewskie nie przedstawiły żadnego, pozostającego w zgodzie ze standardami Konwencji, uzasadnienia dla różnicy w traktowaniu skarżących. Trybunał zauważył, że orientacja seksualna odegrała istotną przyczynę takiego potraktowania skarżących przez władze, które odmawiając wszczęcia postępowania przygotowawczego wyraziły dezaprobatę dla uzewnętrznienia swojej orientacji przez skarżących. Takie dyskryminujące podejście oznacza, że skarżący nie mieli żadnej ochrony przed komentarzami nawołującymi do ataku na integralność fizyczną i psychiczną skarżących. Trybunał stwierdził także **naruszenie art.13** Konwencji (prawo do skutecznego środka odwoławczego), ponieważ skarżącym odmówiono skutecznego środka odwoławczego w odniesieniu do ich skarg.

Skargi oczekujące na rozpatrzenie

Minasyan i Inni przeciwko Armenii (skarga nr 59180/15)

Skarga została zakomunikowana Rządowi ormiańskiemu w dniu 21 lutego 2018 r.

Skarżący – aktywiści broniący praw osób homoseksualnych – skarżą się na obrażające ich artykuły opublikowane w witrynie internetowej jednej z gazet.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi ormiańskiemu i wystosował pytania do stron na mocy art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i korespondencji), art. 14 (zakaz dyskryminacji) oraz 17 (zakaz nadużycia praw) Konwencji.

Association ACCEPT i Inni przeciwko Rumunii (skarga nr 19237/16)

Skarga została zakomunikowana Rządowi rumuńskiemu w dniu 7 lutego 2019 r.

Skarga dotyczy przerwania projekcji filmu o prawach LGBT (lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych) przez grupę wykrzykującą homofobiczne wyzwiska.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi rumuńskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania), art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego), art. 11 (wolność stowarzyszania się) i art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) Konwencji, oraz na podstawie art. 1 (ogólny zakaz dyskryminacji) protokołu nr 12 do Konwencji.

Prześladowanie przez Internet.

Skarga oczekująca na rozpatrzenie.**[Giuliano przeciwko Węgrom \(skarga nr 45305/16\)](#)**

Skarga zakomunikowana Rządowi węgierskiemu 21 października 2019 r.

Skarga dotyczy prześladowania przez Internet znanego aktywisty walczącego o prawa gejów.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi węgierskiemu i wystosował pytania do stron na mocy art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i korespondencji) oraz 14 (zakaz dyskryminacji).

Władza rodzicielska, piecza nad dzieckiem i prawo do kontaktów

[Salgueiro da Silva Mouta przeciwko Portugalii](#)

21 grudnia 1999 r.

Skarżącemu – homoseksualiście pozostającemu w pożyciu z innym mężczyzną – była żona uniemożliwiła odwiedziny córki, wbrew ustaleniom zawartym podczas rozvodu. Skarżący zarzucał nieuzasadnioną ingerencję w jego prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego gwarantowane art. 8 Konwencji oraz dyskryminację naruszającą art. 14 Konwencji. Utrzymywał również, że wbrew art. 8 został zmuszony przez sąd odwoławczy do ukrywania swojego homoseksualizmu podczas widzenia się z córką.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 14 (zakaz dyskryminacji) w związku z art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji**. Orzeczenie sądów portugalskich w dużej mierze opierały się na fakcie, że skarżący jest homoseksualistą, oraz że „dziecko powinno żyć w tradycyjnej portugalskiej rodzinie”. Takie rozróżnienie oparte na względach odwołujących się do orientacji seksualnej było niedopuszczalne na podstawie Konwencji.

[Bonnaud i Lecocq przeciwko Francji](#)

6 lutego 2018 r. (decyzja o dopuszczalności)

Sprawa dotyczyła wniosku o wspólne sprawowanie władzy rodzicielskiej przez dwie kobiety żyjące razem jako para, z których każda miała dziecko urodzone w wyniku procedury wspomaganej medycznie. Skarżące zarzucały, że odrzucenie ich wniosku o wzajemne sprawowanie władzy rodzicielskiej było motywowane ich orientacją seksualną oraz oznaczało nieuzasadnioną i nieproporcjonalną różnicę w traktowaniu.

Trybunał postanowił osobno zbadać sytuację skarżących w okresie przed separacją oraz w okresie po ich separacji w 2012 r. Jeżeli chodzi o sytuację skarżących przed separacją, Trybunał stwierdził, że ustalenia dokonane przez Sąd Apelacyjny i utrzymane przez Sąd Kasacyjny, według których kryteria wspólnego powierzenia władzy rodzicielskiej skarżącym nie zostały spełnione, nie wykazały one różnicy w traktowaniu ze względu na orientację seksualną. W związku z tym uznał skargę w tym aspekcie za niedopuszczalną z uwagi na to, że jest ona oczywiście nieuzasadniona. Jeżeli zaś chodzi o sytuację po separacji, Trybunał odrzucił skargę w tym zakresie jako wniesioną przedwcześnie.

Zobacz także ostatnio:

[D. i B. przeciwko Austrii \(skarga nr 40597/12\)](#)

31 października 2017 (decyzja – skarga częściowo niedopuszczalna, częściowo skreślona z listy)

Skargi oczekujące na rozpatrzenie**[X. przeciwko Polsce \(skarga nr 20741/10\)](#)**

Skarga została zakomunikowana Rządowi polskiemu w dniu 26 lutego 2019 r.

Skarżąca uskarża się na decyzję polskich władz o odebraniu dzieci spod jej władzy, zarzucając dyskryminację na tle jej orientacji seksualnej.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi polskiemu i skierował pytania do stron na

podstawie art. 6 ust. 1 (prawo do rzetelnego procesu sądowego), art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) i art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Urlop rodzicielski

Hallier i Inni przeciwko Francji

12 grudnia 2017 r. (decyzja o dopuszczalności)

Skarżące – dwie kobiety pozostające od wielu lat we wspólnym pożyciu i zarejestrowanym związku partnerskim osób tej samej płci – uskarżają się m.in. na odmowę przyznania drugiej skarżącej urlopu rodzicielskiego w związku z narodzinami dziecka jej partnerki.

Trybunał uznał skargę za **niedopuszczalną**, gdyż jest ona w sposób oczywisty niezasadniona. Zauważył, że instytucja urlopu rodzicielskiego służy uzasadnionemu celowi, mianowicie umożliwieniu ojcom odegrania większej roli w wychowaniu dzieci poprzez zaangażowanie na wczesnym etapie, oraz propagowaniu równego podziału domowych obowiązków między mężczyzn i kobiety. Ponadto różnica w traktowaniu polegająca na tym, że wówczas tylko ojciec biologiczny miał prawo do urlopu rodzicielskiego, nie opierała się na rozróżnieniu płci ani na orientacji seksualnej. Wreszcie Trybunał zauważył, że w następstwie zmian wprowadzonych ustawą z dnia 17 grudnia 2012 r. partner(-ka) matki niebędący/a biologicznym rodzicem dziecka nabył(a) uprawnienie do urlopu opiekuńczego na takich samych warunkach jak urlop rodzicielski.

Prawo pobytu

Pajić przeciwko Chorwacji

23 lutego 2016 r.

Sprawa dotyczyła skargi obywatelki Bośni i Hercegowiny pozostającej w stałym związku jedнопłciowym z kobietą mieszkającą w Chorwacji, na dyskryminację na tle orientacji seksualnej w związku z ubieganiem się o prawo pobytu w Chorwacji.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. W szczególności stwierdził, że skarżąca doświadczyła różnicy w traktowaniu między parami odmiennej płci a parami jedнопłciowymi, wprowadzonej ustawą o cudzoziemcach, zastrzegającą możliwość ubiegania się o prawo pobytu w celu połączenia rodziny wyłącznie dla par odmiennej płci. Rząd chorwacki nie wykazał, by taka różnica w traktowaniu była konieczna do osiągnięcia uzasadnionych celów lub była uzasadniona innymi przekonującymi względami.

Taddeucci i McCall przeciwko Włochom

30 czerwca 2016 r.

Sprawa dotyczyła niemożności wspólnego zamieszkania skarżących – pary homoseksualistów, z których jeden partner jest Włochem, a drugi Nowozelandczykiem – we Włoszech, z uwagi na odmowę udzielenia drugiemu skarżącemu prawa pobytu z powodów rodzinnych, ponieważ krajowe przepisy imigracyjne nie przewidują partnerom niepozostającym w związku małżeńskim przyznawania prawa pobytu dla członków rodziny. Skarżący zarzucili w szczególności, że odmowa jest równoznaczna z dyskryminacją na tle orientacji seksualnej.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji, jako że odmowa przyznania prawa pobytu skarżącemu z powodów rodzinnych stanowiła niezasadnioną dyskryminację. Trybunał uznał też, że sytuacji skarżących – pary homoseksualistów – nie można porównywać z sytuacją pary heteroseksualnej niebędącej małżeństwem. Ponieważ skarżący nie mogli się pobrać ani skorzystać z jakiegokolwiek innej formy prawnego uznania ich związku we Włoszech, to na gruncie prawa krajowego nie mogli zostać sklasyfikowani jako „małżonkowie”. Tak wąska interpretacja pojęcia członka rodziny oznaczała dla par homoseksualnych niemożliwą

do pokonania przeszkodę w nabywaniu prawa pobytu z powodów rodzinnych. Tak wąska interpretacja pojęcia członka rodziny zastosowana wobec drugiego skarżącego nie uwzględniała należycie sytuacji osobistej skarżących, a zwłaszcza braku możliwości skorzystania z jakiegokolwiek formy prawnego uznania ich związku we Włoszech. Trybunał stwierdził zatem, że decydując się na traktowanie par homoseksualnych w taki sam sposób jak par heteroseksualnych pozostających w niesformalizowanych związkach, Włochy naruszyły prawo skarżących do niepoddawania ich jakiegokolwiek dyskryminacji na tle orientacji seksualnej w związku z wykonywaniem praw przewidzianych art. 8 Konwencji.

Przeszukanie i konfiskata w siedzibie organizacji

Skargi oczekujące na rozpatrzenie.

[Aghdgomelashvili i Japaridze przeciwko Gruzji, skarga nr 7224/11](#)

Skarga zakomunikowana Rządowi gruzińskiemu 13 grudnia 2013 roku

Zobacz powyżej pod tytułem „Prawo do życia oraz zakaz niehumanitarnego i poniżającego traktowania” oraz „Zarzuty dotyczące złego traktowania przez policję lub osoby prywatne”.

[LAMBDA Istanbul LGBTI Solidarity Association przeciwko Turcji, skarga nr 53335/08](#)

Skarga zakomunikowana Rządowi tureckiemu 15 listopada 2018 roku

Skarga dotyczy wykonania przeszukania i konfiskaty dokumentów znajdujących się w siedzibie organizacji skarżących.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi tureckiemu i skierował pytania do stron na podstawie art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) i art. 11 (prawo do zgromadzeń), art. 13 (prawo do środka zaskarżenia), art. 14 (zakaz dyskryminacji) i art. 35 (kryteria dopuszczalności) Konwencji.

Ochrona socjalna

[Mata Estevez przeciwko Hiszpanii](#)

10 maja 2001 r. (decyzja o dopuszczalności)

Skarżący uskarżał się w szczególności na różnice w traktowaniu – jeżeli chodzi o uprawnienie do nabycia renty po zmarłym – między osobami pozostającymi w faktycznych związkach homoseksualnych, a osobami pozostającymi w nawet niesformalizowanych związkach heteroseksualnych, które choć pozbawione prawnej możliwości zawarcia małżeństwa jeszcze zanim weszły w życie przepisy rozwodowe w 1981 r., były uprawnione do renty po zmarłym partnerze. Skarżący utrzymywał, że taka różnica w traktowaniu oznaczała nieuzasadnioną dyskryminację naruszającą prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego.

Trybunał uznał skargę za **niedopuszczalną** jako w sposób oczywisty nieuzasadnioną, jako że ustawodawstwo hiszpańskie dotyczące uprawnień do świadczeń rodzinnych realizowało uzasadniony cel (ochrona rodziny bazująca na więzach małżeńskich), a różnice w traktowaniu można uznać za mieszczące się w granicach swobody uznania danego państwa.

[P.B. i J.S. przeciwko Austrii \(skarga nr 18984/02\)](#)

22 lipca 2010 r.

Sprawa dotyczyła odmowy objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym homoseksualnego partnera osoby ubezpieczonej. Przed nowelizacją ustawy z lipca 2007 roku austriackie prawo przewidywało, że wyłącznie bliscy krewni osoby ubezpieczonej lub partnerzy przeciwnej płci mogą być uznawane za osoby pozostające na wspólnym utrzymaniu.

Trybunał uznał, że przed lipcem 2007 roku **miało miejsce naruszenie art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego), natomiast nie miało miejsca naruszenie tych przepisów od lipca 2007 r. W wyniku nowelizacji ustawy z lipca 2007 roku stosowne przepisy stały się neutralne

w kwestii orientacji seksualnej partnerów, co w opinii Trybunału położyło kres naruszeniu.

Manenc przeciwko Francji

21 września 2010 r. (decyzja o dopuszczalności)

Sprawa dotyczyła odmowy przyznania renty rodzinnej po zmarłym partnerze pozostającym przy życiu partnerowi z zarejestrowanego związku partnerskiego osób tej samej płci, z uwagi na niespełnienie wymogu pozostawania w legalnym związku małżeńskim potwierdzonego aktem zawarcia małżeństwa. Skarżący zarzucał, że ów wymóg dyskryminuje osoby, które zawarły partnerskie związki cywilne, a w szczególności pary jedнопłciowe.

Trybunał uznał skargę za **niedopuszczalną** jako w sposób oczywisty nieuzasadnioną. W szczególności stwierdził, że skarżącemu odmówiono przyznania renty rodzinnej wyłącznie z tego powodu, że pozostawał w zarejestrowanym związku partnerskim. Francuskie przepisy regulujące świadczenia rodzinne realizowały bowiem uzasadniony cel polegający na ochronie rodziny opartej na więzach małżeńskich; ograniczenie zakresu zastosowania przepisów do małżeństw oraz wykluczenie partnerów pozostających w zarejestrowanych związkach partnerskich niezależnie od ich orientacji seksualnej mieściło się w granicach swobody uznania przyznanej w tej sferze państwom przez Europejską Konwencję Praw Człowieka. Stąd też krajowe regulacje prawne nie były w sposób oczywisty pozbawione racjonalnego uzasadnienia.

Aldeguer Tomás przeciwko Hiszpanii

14 czerwca 2016 r.

Sprawa dotyczyła skargi na dyskryminację z powodu orientacji seksualnej w związku z odmową przyznania skarżącemu renty rodzinnej po zmarłym partnerze, z którym pozostawał w faktycznym wspólnym pożyciu małżeńskim. Na gruncie prawa obowiązującego za życia partnera skarżącego nie mogli oni zawrzeć związku małżeńskiego. Trzy lata po śmierci partnera skarżącego weszła w życie ustawa legalizująca małżeństwa jedнопłciowe w Hiszpanii.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji oraz **art. 1** (ochrona własności) **Protokołu nr 1 do Konwencji**, jako że w przypadku skarżącego nie doszło do dyskryminacji. Jego sytuacja po wejściu w życie ustawy legalizującej małżeństwa jedнопłciowe w 2005 r. w Hiszpanii nie była co do istoty podobna do sytuacji pozostałego przy życiu partnera z heteroseksualnego konkubinatu, który nie mógł zawrzeć małżeństwa ze swoim partnerem przed wejściem w życie w 1981 r. ustawy legalizującej rozwody, któremu przysługiwało prawo do renty rodzinnej na mocy tej ustawy. Ponadto wówczas państwom przysługiwała pewna dowolność („swoboda uznania”) w kwestii wprowadzenia zmian w prawie w sferze prawnego uznawania związków jedнопłciowych oraz dokładnego statusu im przyznawanego – sferze, w której prawa ewoluowały bez żadnego utrwalonego konsensusu.

Wstąpienie w stosunek najmu

Karner przeciwko Austrii

24 lipca 2003 r.

Skarżący między innymi zarzuca, że austriacki Sąd Najwyższy w swoim orzeczeniu nie uznał jego prawa do następstwa prawnego w umowie najmu po śmierci partnera, dopuszczając się tym samym dyskryminacji ze względu na orientację seksualną. Rząd zawnioskował o skreślenie skargi z listy spraw zgodnie z art. 37 Konwencji (skreślenie sprawy z listy), ponieważ w toku postępowania przez Europejskim Trybunałem Praw Człowieka skarżący zmarł nie pozostawiający spadkobierców, którzy chcieliby kontynuować sprawę.

W tych konkretnych okolicznościach sprawy Trybunał uznał, że poszanowanie praw człowieka, o którym mowa w Konwencji oraz protokołach do niej wymaga kontynuacji rozpatrywania sprawy (art. 37 ust. 1 *in fine* Konwencji) i w związku z tym odrzucił

wniosek Rządu o skreślenie skargi z listy spraw. Ponadto Trybunał uznał, że doszło do **naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania mieszkania) Konwencji, jako że rząd austriacki nie przedstawił przekonujących i istotnych powodów uzasadniających wąską wykładnię art. 14 ust. 3 ustawy o najmie, wykluczającej powołanie się na ów przepis pozostałemu przy życiu partnerowi ze związku jedнопłciowego.

Kozak przeciwko Polsce

2 marca 2010 r.

Po śmierci swojego homoseksualnego partnera skarżący wniósł skargę przeciwko władzom gminy, które nie uwzględniły wniosku o wstąpienie w stosunek najmu mieszkania komunalnego w miejsce zmarłego partnera będącego dotychczasowym najemcą. Oddalając skargę polskie sądy stwierdziły, że skarżący wyprowadził się z mieszkania i zaprzestał opłacania czynszu przed śmiercią partnera, a w każdym razie faktyczne pożycie małżeńskie będące przesłanką następstwa prawnego w stosunku najmu lokalu komunalnego może mieć miejsce wyłącznie między osobami przeciwnej płci.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. Mimo wagi uzasadnionego celu realizowanego w sprawie skarżącego, mianowicie ochrony tradycyjnych rodzin, przy doborze środków służących takiej ochronie, państwo powinno uwzględnić ewolucje i przemiany zachodzące w społeczeństwie, w tym okoliczność, że nie ma jedynej drogi czy jedynego wyboru w sferze życia prywatnego i rodzinnego jednostki. Biorąc pod uwagę wąski margines swobody uznania w sprawach o różnice w traktowaniu na podstawie orientacji seksualnej automatyczne wykluczenie osób żyjących w związkach homoseksualnych z następstwa prawnego w stosunku najmu nie może być uznawane za dopuszczalne.

Wolność myśli, sumienia i wyznania (art. 9 Konwencji)

Ladele i McFarlane przeciwko Zjednoczonemu Królestwu

15 stycznia 2013 r.

Skarżący – urzędnik wydziału ewidencji urodzeń, śmierci i małżeństw oraz skarżący terapeuta świadczący usługi poufnej terapii seksualnej i poradnictwa dla związków – byli praktykującymi chrześcijanami, którzy zarzucali, że prawo krajowe nie chroni należycie ich prawa do wyznawania wiary. Obaj skarżyli się, że zostali zwolnieni z posad za odmowę wykonania pewnych obowiązków zawodowych, które uważali za równoznaczne z akceptacją homoseksualizmu – praktyki będącej w ich odczuciu niezgodną z ich przekonaniami religijnymi.

Trybunał uznał, że w odniesieniu do drugiego skarżącego **nie doszło do naruszenia art. 9** (wolność wyznania) rozpatrywanego **osobno lub w związku z art. 14** (zakaz dyskryminacji) Konwencji, oraz w odniesieniu do pierwszego skarżącego **nie doszło do naruszenia art. 14 w związku z art. 9**. W szczególności uznał, że nie można stwierdzić, jakoby sądy krajowe nie znalazły odpowiedniej równowagi, podtrzymując decyzje pracodawców o wszczęciu postępowań dyscyplinarnych. W każdym wymienionym przypadku pracodawca realizował politykę niedyskryminacji usługobiorców, a prawo do niedyskryminacji na tle orientacji seksualnej jest także chronione Konwencją.

Wolność wyrażania opinii (art. 10 Konwencji)

Vejdeland i Inni przeciwko Szwecji

9 lutego 2012 r.

Sprawa dotyczyła skazania skarżących w 2005 r. za rozprowadzenie w szkole średniej

około 100 ulotek uznanych przez sądy za obrażające osoby homoseksualne. Skarżący zarzucali w szczególności, że szwedzki Sąd Najwyższy, który skazał ich za agitowanie przeciwko grupie narodowej lub etnicznej dopuścił się naruszenia ich wolności wyrażania opinii.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 10** (wolność wyrażania opinii) Konwencji, ponieważ ingerencja w wykonywanie prawa skarżących do wolności wyrażania opinii została dostatecznie uzasadniona przez władze szwedzkie jako niezbędna w społeczeństwie demokratycznym w celu ochrony dobrego imienia i praw innych osób. Trybunał uznał, że wypowiedzi te – nawet jeśli nie stanowiły bezpośredniego nawoływania do nienawistnych czynów – zawierały poważne i szkodliwe zarzuty. Ponadto Trybunał podkreślił, że dyskryminacja ze względu na orientację seksualną jest równie poważna, co dyskryminacja ze względu na rasę, pochodzenie czy kolor skóry.

Mladina D.D. Ljubljana przeciwko Słowenii

17 kwietnia 2014 r.

Sprawa dotyczyła skargi wydawcy na to, że sądy krajowe nakazały mu wypłatę odszkodowania na rzecz posła do parlamentu za obrażanie go w treści artykułu dotyczącego parlamentarnej debaty w sprawie prawnego uznawania związków jednopłciowych. Artykuł został opublikowany w czasopiśmie tego wydawcy w czerwcu 2005 r. Skarżący zarzucali w szczególności, że sądy krajowe nie zechciały przedstawić we właściwym świetle szkodliwych i homofobicznych stereotypów i nie wzięły pod uwagę, że przejawiskawiony, satyryczny styl artykułu stanowił reakcję na kontrowersyjne zachowanie rzeczoności posła.

Trybunał orzekł, że **doszło do naruszenia art. 10** (wolność wyrażania opinii) Konwencji. Pokreślił, że w przypadku polityka granice dopuszczalnej krytyki są szersze niż w przypadku osoby prywatnej, zwłaszcza jeśli sam nie stronił on od kontrowersyjnych wypowiedzi publicznych. Sądy nie uwzględniły w dostateczny sposób ani kontekstu, w jakim napisano artykuł opublikowany przez wydawcę (gorąca debata polityczna), ani jego stylu (nawiązującego do prowokacyjnych komentarzy i zachowań samego posła). Artykuł nie stanowił nieuzasadnionego osobistego ataku na posła, tylko reakcją na jego publiczne komentarze, a w szczególności na jego zachowania, które mogły być odbierane jako szydzenie z homoseksualistów oraz szerzenie negatywnych stereotypów. Sądy krajowe nie wyważyły w odpowiedni sposób konkurencyjnych interesów – ochrony reputacji lub praw parlamentarzysty, oraz prawa do korzystania z wolności wyrażania opinii przez wydawcę.

Kaos GI przeciwko Turcji

22 listopada 2016 r.

Sprawa dotyczyła konfiskaty wszystkich egzemplarzy wydania magazynu opublikowanego przez stowarzyszenie badań kulturowych i solidarności z gejami i lesbijkami. Stowarzyszenie będące stroną skarżącą uskarżało się m.in. na rzeczoną konfiskatę oraz na wszczęcie postępowania karnego wobec prezesa stowarzyszenia oraz redaktora naczelnego magazynu.

Trybunał orzekł, że **doszło do naruszenia art. 10** (wolność wyrażania opinii) Konwencji. W szczególności stwierdził, że przesłanka ochrony moralności publicznej, na którą powoływały się władze, nie jest wystarczająca do uzasadnienia nakazu konfiskaty oraz zajęcia wszystkich egzemplarzy magazynu na okres ponad pięciu lat. Trybunał przyjął do wiadomości, że środki służące uniemożliwieniu dostępu poszczególnym grupom lub osobom – w tym małoletnim – do tej publikacji mogły zaspokajać pilną potrzebę społeczną. Podkreślił jednak, że władze krajowe nie próbowały wdrożyć mniej drastycznych środków prewencyjnych niż konfiskata wydania, np. zakazu sprzedaży magazynu osobom poniżej 18 lat lub nałożenie wymogu zastosowania specjalnego opakowania z ostrzeżeniem dla małoletnich.

Bavev i Inni przeciwko Rosji

20 czerwca 2017 r.

Sprawa dotyczyła skargi trzech aktywistów na rzecz praw gejów na krajowe przepisy

zakazujące propagowania homoseksualizmu, zwane także „ustawą o gejowskiej propagandzie” (w całej serii aktów normatywnych, z których najnowszy pochodzi z 2013 r., „propagowanie nietradycyjnych stosunków seksualnych” wśród małoletnich zostało uznane za przestępstwo zagrożone karą grzywny). W ramach protestu przeciwko tym unormowaniom skarżący organizowali demonstracje w okresie 2009-2012. Skarżący zostali następnie uznani za winnych wykroczeń administracyjnych i ukarani grzywnami. Skarżący uskarżali się na zakaz wypowiedzi publicznych dotyczących tożsamości, praw i statusu społecznego mniejszości seksualnych, zarzucając dyskryminację.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 10** (wolność wyrażania opinii) Konwencji oraz **naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 10** Konwencji. Ustalił też, że jakkolwiek wspomniane ustawy służyły przede wszystkim ochronie małoletnich, to granice ich stosowania nie zostały wyraźnie określone, a samo stosowanie było arbitralne. Ponadto sam cel ustaw oraz sposób ich sformułowania i stosowania był w przypadku skarżących dyskryminujący i generalnie nie służyło to uzasadnionemu interesowi publicznemu. Istotnie, przyjmując owe ustawy władze nasiliły stygmatyzację i uprzedzenia oraz zachęciły do homofobii, co było sprzeczne z wartościami demokratycznego społeczeństwa.

Skargi oczekujące na rozpatrzenie

[Rakurs przeciwko Rosji \(skarga nr 44403/15\), Maximum Centre przeciwko Rosji \(skarga nr 49258/15\), Perm Human Rights Centre \(Perm HRC\) przeciwko Rosji \(skarga nr 35816/16\) i Coming Out przeciwko Rosji \(skarga nr 4798/15\)](#)

Skargi zostały zakomunikowane Rządowi rosyjskiemu w dniu 22 marca 2017 r.

Sprawy dotyczą rosyjskiej ustawy o obcych agentach. Skarżącymi są organizacje pozarządowe działające w sferze ochrony praw LGBT (lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych).

Trybunał zakomunikował skargi Rządowi rosyjskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 10 (wolność wyrażania opinii), art. 11 (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

[Klimova przeciwko Rosji \(skarga nr 33421/16\)](#)

Skarga została zakomunikowana Rządowi rosyjskiemu w dniu 26 października 2017 r.

Sprawa dotyczy m.in. skazania skarżącej – założycielki internetowego projektu wsparcia „Dzieci-404” za wykroczenie administracyjne „propagandy homoseksualizmu wśród małoletnich”.

Trybunał zakomunikował Rządowi rosyjskiemu skargę i wystosował pytania do stron na mocy art. 10 (wolność wyrażania opinii) i art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Wolność zgromadzeń i stowarzyszania się (art. 11 Konwencji)

[Baczkowski i Inni przeciwko Polsce](#)

3 maja 2007 r.

Skarżącymi w sprawie są Fundacja Równości oraz pięciu jej członków. Skarżący prowadzą kampanie na rzecz praw osób homoseksualnych. W 2005 roku władze lokalne odmówiły wydania zgody na organizację marszu ulicami Warszawy, który miał na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na występujące zjawisko dyskryminacji mniejszości, kobiet i osób niepełnosprawnych. Pomimo tego marsz się odbył. Skarżący zarzucali, że ich prawo do pokojowych zgromadzeń zostało naruszone przez sposób, w taki władze krajowe zastosowały wobec nich odpowiednie przepisy prawa krajowego. Ponadto podnieśli, że nie była dostępna żadna procedura umożliwiająca uzyskanie ostatecznej decyzji jeszcze przed datą planowanej demonstracji. Ponadto zarzucali, że zostali potraktowani dyskryminująco, ponieważ nie wydano im zgody na organizację określonych demonstracji, podczas gdy wydano je innym organizującym.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 11** (wolność zgromadzeń

i stowarzyszania się), **art. 13** (prawo do skutecznego środka odwoławczego) **w związku z art. 11**, oraz do **naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 11** Konwencji. Trybunał zauważył, że chociaż prawdą jest, iż marsz w końcu się odbył, skarżący podjęli ryzyko, ponieważ w rzeczonym czasie nie mieli oficjalnej zgody na jego organizację. Jedyne środki odwoławcze jakimi dysponowali w związku z odmową wydania zgody na marsz były środkami post hoc. Wreszcie można zasadnie przypuszczać, że prawdziwym powodem odmowy wydania zgody była niechęć władz lokalnych do homoseksualizmu.

Alekseyev przeciwko Rosji

21 października 2010 r.

Skarżący był jednym z organizatorów marszów w latach 2006, 2007 i 2008, które miały zwrócić uwagę publiczną na dyskryminację społeczności gejów i lesbijek w Rosji, a także promować tolerancję i poszanowanie praw człowieka. Uskarżał się na wielokrotny zakaz zwoływania marszów i pikiet mających na celu propagowanie praw gejów, na brak skutecznego środka odwoławczego od tych zakazów oraz na dyskryminację na tle orientacji seksualnej własnej i innych uczestników.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 11** (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się), **art. 13** (prawo do skutecznego środka odwoławczego) **w związku z art. 11**, oraz do **naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 11** Konwencji. Stwierdził, że zakazy organizowania kwestionowanych marszów i pikiet nie były konieczne w demokratycznym społeczeństwie. Ponadto Trybunał stwierdził, że skarżący nie dysponował skutecznym środkiem odwoławczym od tych zakazów, oraz że miały one charakter dyskryminacji na tle orientacji seksualnej.

Zobacz także: **Alekseyev i inni przeciwko Rosji**, wyrok Izby, 16 stycznia 2020 r.

Genderdoc-M przeciwko Mołdawii

12 czerwca 2012 r.

Skarżącą jest mołdawska organizacja pozarządowa z siedzibą w Mołdawii, która ma na celu dostarczanie informacji oraz wspieranie społeczności LGBT (lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych). Sprawa dotyczyła zakazu przeprowadzenia demonstracji zaplanowanej na maj 2005 r. w Kiszyniowie przez skarżącą organizację, aby zachęcić ustawodawcę do zapewnienia ochrony mniejszości seksualnych przed dyskryminacją. Skarżąca organizacja podnosiła w szczególności, że zakaz był bezprawny, że nie było skutecznej procedury umożliwiającej uzyskanie ostatecznej decyzji przed datą planowanej demonstracji oraz że była dyskryminowana z powodu wypierania interesów gejowskiej społeczności w Mołdawii.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 11** (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się), **art. 13** (prawo do skutecznego środka odwoławczego) **w związku z art. 11**, oraz do **naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 11** Konwencji. W szczególności stwierdził, że skarżąca była pozbawiona skutecznego krajowego środka odwoławczego w odniesieniu do skargi na naruszenie prawa do wolności zgromadzeń. Ponadto Trybunał wyraził pogląd, że władze krajowe, ograniczając prawo do zgromadzeń, powinny przedstawić jednoznaczne powody takiego ograniczenia. W przedmiotowej sprawie każdy organ, który rozpatrywał wniosek organizacji skarżącej o przeprowadzenie demonstracji, odrzucał go z innego powodu.

Identoba i Inni przeciwko Gruzji (zob. też niżej, w części „Zakaz niehumanitarnego i poniżającego traktowania” (art. 3 Konwencji))

12 maja 2015 r.

Sprawa dotyczyła pokojowej demonstracji zorganizowanej przez organizację pozarządową (NGO) – pierwszego skarżącego – w maju 2012 r. w Tbilisi w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Przeciw Homofobii, która została brutalnie zakłócona przez kontrdemonstrantów przewyższających liczebnie uczestników marszu. Skarżąca organizacja pozarządowa oraz trzynaścioro skarżących – uczestników marszu – zarzucało w szczególności, że nie mogli kontynuować pokojowego marszu z powodu

ataków kontrademonstrantów oraz bezczynności policji.

Trybunał uznał, że doszło do naruszenia **art. 11** (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się), **w związku z art. 14** (zakaz dyskryminacji) Konwencji, jako że władze nie zapewniły pokojowego przebiegu marszu w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Przeciw Homofobii, co mogły uczynić poprzez skuteczne powstrzymanie homofobicznych i agresywnych kontrademonstrantów. Mimo zawiadomienia, które wpłynęło dziewięć dni przed datą marszu, władze nie wykorzystały tego czasu na odpowiednie przygotowanie. Zważywszy na postawy części gruzińskiego społeczeństwa wobec mniejszości seksualnych, władze wiedziały lub powinny były wiedzieć o ryzyku napięć towarzyszących marszowi. Były w związku z tym zobligowane do wykorzystania wszelkich możliwych środków w celu zapewnienia pokojowego jego przebiegu, między innymi w drodze poprzedzających marsz publicznych wypowiedzi propagujących tolerancyjne i pojednawcze postawy bądź ostrzegających potencjalnych napastników o ewentualnych sankcjach. Ponadto wysłano niedostateczną liczbę funkcjonariuszy policji; zważywszy na prawdopodobieństwo ulicznych starć, władze uczyniłyby roztropnie, zapewniając większą liczbę policjantów.

Lashmankin i Inni przeciwko Rosji

7 lutego 2017 r.

W sprawie tej dwadzieścioro troje skarżących z różnych części Rosji zarzucało, że władze lokalne bez odpowiedniego uzasadnienia wprowadziły surowe ograniczenia dotyczące planowanych przez nich zgromadzeń publicznych. Czterech skarżących proponowało następujące zgromadzenia: parada równości oraz zlot w centrum Sankt Petersburga w dniu 26 czerwca 2010 r., tego samego dnia pikiety w czterech różnych dzielnicach miasta, parada równości oraz zlot w Sankt Petersburgu w dniu 25 czerwca 2011 r.

Trybunał w szczególności uznał, że **doszło do naruszenia art. 11** (wolność zgromadzeń) **w związku z art. 10** (wolność wyrażania opinii) Konwencji. Stwierdził, że władze wprowadzając tak surowe ograniczenia dotyczące planowanych przez skarżących wydarzeń publicznych, naruszyły prawo skarżących do wolności zgromadzeń. Ograniczenia te zawierały wymogi dotyczące lokalizacji, czasu i przebiegu, które podważały cały sens tych wydarzeń. Ograniczenia te – podobnie jak cała gama środków podejmowanych wobec skarżących – były nieproporcjonalne i nieuzasadnione. Ponadto zostały podjęte na podstawie przepisów prawa, które nie chroniły przed arbitralnym i dyskryminującym użyciem władzy przez organy. Trybunał uznał ponadto, że doszło do naruszenia **art. 13** (prawo do skutecznego środka odwoławczego) Konwencji w związku **z art. 11**, jako że nie było dostępnej procedury umożliwiającej skarżącym skuteczne zaskarżenie decyzji organów.

Alekseyev i Inni przeciwko Rosji

27 listopada 2018 r.

Sprawa skupiająca pięćdziesiąt jeden skarg wniesionych przez siedmioro skarżących dotyczy odmów zatwierdzenia przez rosyjskie władze wniosków organizatorów o przeprowadzenie wieców LGBT. Skarżący podnoszą, że zakazano im organizacji publicznych wydarzeń LGBT, że nie ma skutecznego środka odwoławczego od takich zakazów oraz że władze dopuszczają się dyskryminacji przy rozpatrywaniu wniosków skarżących.

Trybunał uznał, że sprawa jest podobna do sprawy *Alekseyev przeciwko Rosji*, w której orzekał w 2010 r. (zob. wyżej), oraz że powinien powtórzyć swój wyrok w bieżącej sprawie. Trybunał stwierdził, że **doszło do naruszenia art. 11** (prawo do wolności zgromadzeń), **art. 13** (prawo do skutecznego środka odwoławczego) oraz **do naruszenia art. 14** (prawo do niedyskryminacji) Konwencji w odniesieniu do siedmiu przedmiotowych skarg². W szczególności uznał, że decyzji o odrzuceniu wniosków skarżących dotyczących zwoływania publicznych wydarzeń LGBT nie mogą uzasadniać

² Trybunał uznał, że 44 pozostałe skargi były niedopuszczalne, ponieważ zostały złożone przed upływem sześciu miesięcy od decyzji władz o niezatwierdzeniu publicznego wydarzenia LGBT.

obawy o zakłócanie porządku publicznego i takie decyzje łamią prawo skarżących do wolności zgromadzeń. Ponadto uznał, że brak jakiegokolwiek ciężącego na władzach wymogu wydania decyzji w sprawie wydarzenia przed jego planowaną datą jest równoznaczny z brakiem skutecznego środka odwoławczego. Również decyzja o zakazie organizacji wydarzeń LGBT niewątpliwie była umotywowana dezaprobatą ich tematyki przez władze, co oznacza dyskryminację z naruszeniem art. 14. Wreszcie Trybunał przypomniał o zobowiązaniu Państw do wykonywania wyroków i zauważył, że Rosja powinna podjąć konsekwentne i długotrwałe wysiłki w celu przyjęcia środków ogólnych, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii wolności zgromadzeń i dyskryminacji.

Zhdanov i Inni przeciwko Rosji

16 lipca 2019 r.³

Sprawa dotyczyła odmowy zarejestrowania przez władze organizacji utworzonych w celu propagowania i ochrony praw osób LGBT w Rosji. Skarżący zarzucali, że odmowa zarejestrowania organizacji narusza ich prawo do stowarzyszania się oraz ma charakter dyskryminacyjny.

Trybunał podjął decyzję o uznaniu za **niedopuszczalne** skarg złożonych przez jednego ze skarżących, mianowicie szeroko znanego aktywistę LGBT Nikolaya Alekseyeva, z naruszeniem prawa do skargi z uwagi na jego obraźliwe wypowiedzi i pogróżki w serwisach społecznościowych pod adresem Trybunału i jego sędziów. W odniesieniu do wszystkich skarg pozostałych skarżących Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 11** (wolność stowarzyszania się) Konwencji oraz **naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 11** Konwencji. Trybunał w szczególności stwierdził, że decydującym powodem odmowy zarejestrowania organizacji skarżących było propagowanie przez nie praw LGBT. Ponadto uznał, że takiego powodu nie można racjonalnie ani obiektywnie uzasadnić oraz że doszło do dyskryminacji na tle orientacji seksualnej. W odniesieniu do jednej ze skarg Trybunał orzekł również, że **doszło do naruszenia art. 6 ust. 1** (prawo do rzetelnego procesu sądowego – dostępu do sądu) Konwencji.

Skargi oczekujące na rozpatrzenie

Aleksejev i Inni przeciwko Rosji (skarga nr 31782/15)

Skargi zostały zakomunikowane Rządowi rosyjskiemu w dniu 15 stycznia 2016 r.

Sprawy te dotyczyły skarg na zakaz zwoływania publicznych zgromadzeń LGBT, na brak skutecznego środka odwoławczego od tych zakazów oraz na dyskryminacyjne traktowanie wniosków o zatwierdzenie publicznych wydarzeń LGBT.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi rosyjskiemu i wystosował pytania do stron na mocy art. 11 (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się) i art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) i art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Rakurs przeciwko Rosji (skarga nr 44403/15), Maximum Centre przeciwko Rosji (skarga nr 49258/15), Perm Human Rights Centre (Perm HRC) przeciwko Rosji (skarga nr 35816/16) oraz Coming Out przeciwko Rosji (skarga nr 4798/15)

Skargi zostały zakomunikowane Rządowi rosyjskiemu w dniu 22 marca 2017 r.

Sprawy dotyczą rosyjskiej ustawy o obcych agentach. Skarżącymi są organizacje pozarządowe działające w sferze ochrony praw LGBT (lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych). Trybunał zakomunikował skargi Rządowi rosyjskiemu i wystosował pytania do stron na podstawie art. 10 (wolność wyrażania opinii), art. 11 (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) Konwencji.

Berkman przeciwko Rosji (skarga nr 46712/15)

Skarga została zakomunikowana Rządowi rosyjskiemu w dniu 12 listopada 2018 r.

Skarga dotyczy próby uczestnictwa skarżącego w „zatwierdzonym” wydarzeniu publicznym wspierającym osoby LGBT, zaplanowanym na 12 października 2013 r.

³ Wyrok ten stanie się ostateczny w okolicznościach określonych w art. 44 ust. 2 [Konwencji](#).

w Sankt Petersburgu.

Trybunał zakomunikował skargę Rządowi rosyjskiemu i skierował pytania do stron na podstawie art. 5 (prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego), art. 11 (wolność zgromadzeń i stowarzyszania się), art. 14 (zakaz dyskryminacji) i art. 35 (kryteria dopuszczalności) Konwencji.

Prawo do zawarcia małżeństwa (art. 12 Konwencji)

Schalk i Kopf przeciwko Austrii

24 czerwca 2010 r.

Skarżący żyją w stałym związku jedнопłciowym. Wystąpili do austriackich władz z wnioskiem o zezwolenie na zawarcie małżeństwa. Wniosek został odrzucony, ponieważ małżeństwa mogły być zawierane wyłącznie między osobami odmiennej płci; ten podgląd podtrzymały sądy. Skarżący zaskarżyli zatem przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka brak zezwolenia na zawarcie związku małżeńskiego. Podnosili, że są dyskryminowani z powodu orientacji seksualnej, ponieważ odmówiono im prawa do zawarcia małżeństwa i do czasu wejścia w życie ustawy o zarejestrowanych związkach partnerskich nie mieli innej możliwości prawnego uznania ich związku.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 12** (prawo do zawarcia małżeństwa), **ani do naruszenia art. 14** (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji. Najpierw Trybunał stwierdził, że związek skarżących mieścił się w zakresie pojęcia „życia rodzinnego”, tak jak mieściłby się w nim związek osób odmiennej płci w takiej samej sytuacji. Jednak Trybunał nie nakazał państwu przyznania dostępu do małżeństwa dla par jedнопłciowych. Władze krajowe są w najlepszej pozycji, aby móc ocenić potrzeby społeczeństwa w tej sferze oraz reagować na nie, zważywszy że małżeństwo ma głęboko zakorzenione konotacje kulturowe i społeczne, które znacznie się różnią między poszczególnymi społeczeństwami.

Chapin i Charpentier przeciwko Francji

9 czerwca 2016 r.

Sprawa dotyczyła małżeństwa dwóch mężczyzn zawartego przed burmistrzem Bègles (Gironde), a następnie uznanego za nieważne przez sądy. Skarżący podnosili, że ograniczenie dostępu do małżeństwa tylko dla par o odmiennej płci stanowi dyskryminacyjne naruszenia prawa do zawarcia małżeństwa. Ponadto zarzucali, że podczas wykonywania swojego prawa do poszanowania życia rodzinnego byli dyskryminowani na tle orientacji seksualnej.

Trybunał uznał, że **nie doszło do naruszenia art. 12** (prawo do zawarcia małżeństwa) **w związku z art. 14** (zakaz dyskryminacji) **ani do naruszenia art. 8** (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) **w związku z art. 14** Konwencji. Przytoczył też swoje stwierdzenie zawarte w sprawie *Schalk i Kopf przeciwko Austrii* (zob. wyżej), że ani art. 12, ani art. 8 w związku z art. 14 nie można interpretować jako nakładających na Układające się Strony obowiązek przyznania dostępu do małżeństwa parom jedнопłciowym. Trybunał ponadto zauważył, że powtórzył owo stwierdzenie w wyrokach w sprawie *Hämäläinen przeciwko Finlandii* (zob. wyżej) oraz *Oliari i inni przeciwko Włochom* (zob. wyżej), a zważywszy na krótki okres czasu, jaki upłynął od tamtej pory nie widzi powodu, dla którego miałby w przedmiotowej sprawie nie powtórzyć tego stwierdzenia. Trybunał dodał też, że ustawa z dnia 17 maja 2013 r. przyznała parom jedнопłciowym dostęp do zawierania małżeństwa we Francji; w związku z tym skarżący mogli zawrzeć małżeństwa.

Orlandi i Inni przeciwko Włochom

14 grudnia 2017 r.

Zobacz powyżej w częściach „Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego”, „Związki cywilne”.

Ochrona własności (art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji)

[J.M. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu \(skarga nr 37060/06\)](#)

28 września 2010 r.

Skarżąca to rozwiedziona matka dwojga dzieci mieszkających głównie z ich ojcem. Od 1998 r. pozostawała w stałym związku z inną kobietą. Jako rodzic niemieszkający z dziećmi była zobowiązana przepisami o alimentach do partycypowania w kosztach wychowania dzieci. Skarżąca podnosiła, że różnica była znaczna – została bowiem zobowiązana do płatności około 47 GBP tygodniowo, natomiast gdyby zawarła nowy związek z mężczyzną, to kwota zobowiązania alimentacyjnego wynosiłaby około 14 GBP. Skarżąca zarzuciła, że władze, ustalając wysokość alimentów, dopuściły się dyskryminacji na tle jej orientacji seksualnej.

Trybunał uznał, że **doszło do naruszenia art. 14** Konwencji (zakaz dyskryminacji) **w związku z art. 1** (ochrona własności) **protokołu nr 1** do Konwencji. Stwierdził przy tym, że przepisy regulujące obowiązek alimentacyjny wobec dzieci przed wejściem w życie ustawy o cywilnych związkach partnerskich dyskryminowały osoby pozostające w związkach jednopłciowych.

Teksty i dokumenty

Zobacz w szczególności:

- Strona Rady Europy poświęcona **[„orientacji seksualnej i tożsamości płciowej”](#)**
 - **[Podręcznik europejskiego prawa o niedyskryminacji – wydanie z 2018 r.](#)**, Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej / Rada Europy, 2018 r.
-

Kontakt z mediami:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08